

Turvallinen Suomi – seminaari Pelastustoimen ohjausmalli hyvinvointialueella

Pelastusneuvos, FT Janne Koivukoski

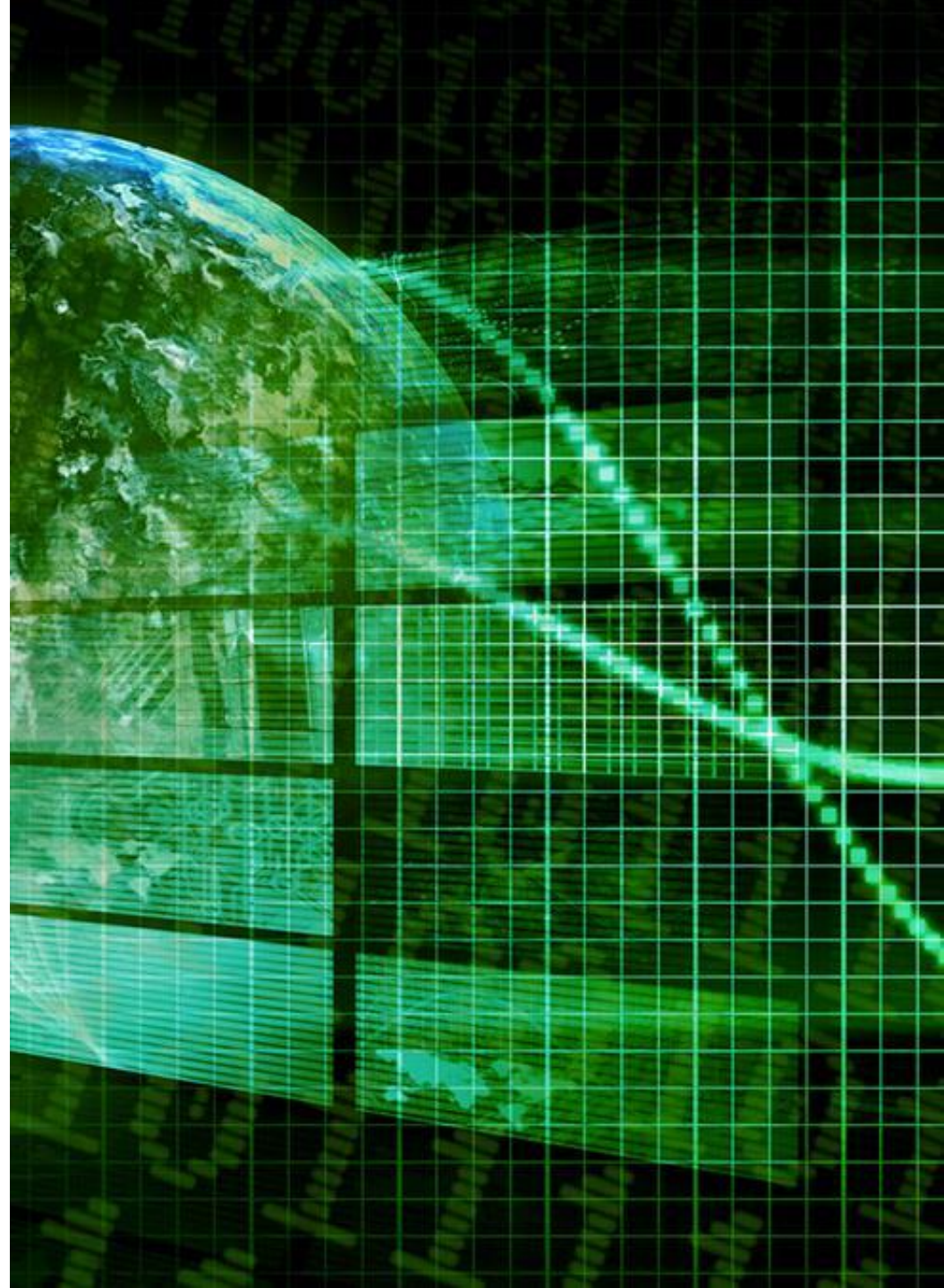
Sisäministeriö

12.5.2022

Hyvinvointialue (HVA) ja sisäministeriön (SM) ohjaus

- Valtion ohjaus vahvistuu
 - Tavoite asukkaiden perusoikeuksien yhdenmukainen ja yhdenvertainen toteutuminen
- Valtioneuvoston vahvistamat strategiset tavoitteet joka neljäs vuosi
 - Valmistelu laajassa yhteistoiminnassa
- SM johtaa, ohjaa ja valvoo pelastustointia ja palvelujen saatavuutta
- SM:n yhteydessä toimii pelastustoimen neuvottelukunta
 - Neuvottelukunnassa on HVA sekä SM ja muiden HVA tehtävien ohjaamisesta vastaavien ministeriöiden edustus (STM, VM)

Valtakunnalliset strategiset tavoitteet

- Hyvinvointialueen pelastustoimi on organisoitu itsehallinnon tarpeet huomioiden siten, että pelastustoimen palvelutaso on turvattu yhdenvertaisesti ja laadukkaasti alueellisesti sekä valtakunnallisesti
- Pelastustoimen onnettomuuksien ehkäisy on järjestetty riskiperusteisesti, yhdenmukaisesti ja vaikuttavasti
- Pelastustoimella on välitön kyky toimia suunnitellusti kaikissa turvallisuustilanteissa, ja se säilyy turvallisuuden lähipalveluna.
- Pelastustoimen alueellinen ja valtakunnallinen valmius sekä varautuminen mahdollistavat väestön suojaamisen kaikissa olosuhteissa
- Pelastustoimella on kyky antaa ja vastaanottaa kansainvälistä apua
- Pelastustoimen kansallinen kehittäminen perustuu tiedolla johtamiseen ja kansallisesti yhtenäiseen tiedonhallintaan
- Pelastustoimen investoinnit tukevat palvelutuotannon vaikuttavuutta
- Pelastustoimen henkilöstöressurssien riittävyys, osaaminen ja hyvinvointi on varmistettu
- Pelastustoimen hallinto- ja ohjausjärjestelmä on selkeä

Hyvinvointialueiden ohjaus

- SM:ssä koordinaatio pelastusosastolla strategia- ja ohjausyksikössä, yhteistyö STM ja VM
- HV-alueiden vuotuiset ohjaustoiminnot
 - Pelastustoimen neuvottelukunnan työskentely
 - Vuotuiset HVA-neuvottelut ja investointisuunnitelma
 - Vuotuisen tietopyynnön käsittely, AVI-kerää ja analysoi aluekohtaiset palvelutasoraportit
 - SM tekee valtakunnallisen raportin (palveluiden tila, rahoituksen riittävyys)
 - Investointisuunnittelun ohjaus
- Jatkuva vuorovaikutus eri foorumeilla toimialan kesken
- HVA-ohjauksen edellyttämät tukitoiminnot:
 - HVA rahoitus, talous, investoinnit
 - Tiedolla johtamisen kansallinen tuki, analyysit
 - Kansalliset ICT-toiminnot, pelastustoimen ICT-ohjaus

Vuosittainen ohjaus

- SM **neuvottelee** kunkin HVA:n kanssa vuosittain HVA järjestämistä vastaavasta
- SM voi tarvittaessa antaa HVA:lle järjestämistä koskevia **toimenpidesuosituksia**
 - HVA selvityksessä on kuvattava ja arvioitava, toimenpidesuosituksien huomioiminen
- SM voi jättää pelastustoimen laajakantoisten ja merkittävien **investointien osasuunnitelman** hyväksymättä
 - Rahoitusta ei ole osoitettu, kustannusvaikuttavuus, kustannustehokkuus
- SM voi tehdä aloitteen **lisärahoituksesta**
- HVA:n tulee toimittaa SM:lle **vuosittainen selvitys** pelastustoimen palvelujen toteutumisesta ja talouden tilasta alueellaan
- SM laatii valtakunnallisen selvityksen HVA pelastustoimen palvelujen toteutumisesta ja rahoituksen tason riittävydestä
 - JTS, TA, strategiset tavoitteet, SM-HVA -neuvottelu

Aluehallintoviraston ohjaustehtäviä

- HVA:n on pyydettävä palvelutasopäätöksestä ennen sen hyväksymistä AVIn lausunto
 - Aluevaltuuston hyväksymä palvelutasopäätös on toimitettava AVille
 - AVI arvioi, onko palvelutasopäätös laadittu niin, että siinä on otettu huomioon kansallisesti merkittävät uhkat ja riskit, selvitetty alueella esiintyvät uhat, arvioitu niistä aiheutuvat riskit, määritelty toiminnan tavoitteet ja käytettävät voimavarat sekä palvelut ja niiden taso ja vastaako päätöksen mukainen palvelutaso kansallisia, alueellisia ja paikallisia tarpeita ja onnettomuusuhkia
- AVI laillisuusvalvonta - toteutuneen palvelutason valvonta ja oikaiseminen tarvittaessa pakkokeinoilla
- HVA vuosittainen selvitys AVille pelastustoimen palvelujen toteutumisesta ja talouden tilasta alueellaan
- AVI valmistelee vuosittain asiantuntija-arvion

HVA ja AVI - valvonta

- AVI voi kantelusta tutkia, onko HVA toiminut voimassa olevien lakien mukaan
- AVI valvoo pelastustointia sekä pelastustoimen palvelujen saatavuutta ja tasoa toimialueellaan
 - AVI huolehtii pelastustoimen palvelujen saatavuuden ja tason raportoinnista SM:lle
- Laillisuusvalvonta
 - AVIn tehtävänä on oma-aloitteisesti valvoa, että HVA:n pelastustoimen palvelutaso on riittävä
 - AVI voi määrääjassa velvoittaa HVA:n oikaisemaan sen, mitä on tehty tai lyöty laimin

HVA ja pelastuslaitos – ohjaus ja valvonta

- HVA vastaa tuottamisen ohjauksesta ja valvonnasta
 - Valvonta kattaa myös pelastuslaitoksen tuottamien palveluiden asianmukaisuuden valvonnan
- Aluevaltuusto päättää pelastustoimen palvelutasosta
 - HVA:n on seurattava järjestämisvastuullaan olevan pelastustoimen palvelujen saatavuutta, laatua ja vaikuttavuutta, kustannuksia ja tuottavuutta
 - HVA valvoo, että pelastuslaitos tuottaa palvelut aluevaltuuston hyväksymän palvelutasopäätöksen mukaisesti
- HVA:n on varmistettava omavalvonnalla tehtäviensä lainmukainen hoitaminen

Sisäministeriö

Inrikesministeriet

Kirkkokatu 12, Helsinki
PL 26, 00023 Valtioneuvosto
Vaihde 0295 480 171
www.intermin.fi